

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

Warszawa, 25 lutego 2016 roku

ZSM.422.2.2016.JW

**Pani
Beata Szydło
Prezes Rady Ministrów**

Skuszone Pani Premier,

w związku z opracowanym przez Europejską Sieć Rzeczników Praw Dziecka ENOC, w której Polska posiada status członkowski, raportem pt. „Zagrożenia prawa do bezpieczeństwa i praw podstawowych dzieci w drodze”, przekazuję na ręce Pani Premier do wiadomości i wykorzystania niniejszy dokument.

Europejska Sieć Rzeczników Praw Dziecka ENOC w stanowisku przyjętym podczas 19. Zgromadzenia Ogólnego ENOC w Hadze wyraża głębokie zaniepokojenie krytyczną sytuacją „dzieci w drodze”: *„Namawiamy rządy europejskie do wypełnienia swoich zobowiązań względem Konwencji o prawach dziecka. Rządy muszą zapewnić, że „dzieci w drodze” nie są narażone na dodatkową traumę spotykając się z przejawami przemocy podczas gdy szukają pomocy w Europie. Dzieci powinny mieć możliwość korzystania ze wszystkich praw przysługujących im zgodnie z Konwencją takich jak edukacja, schronienie i opieka zdrowotna”.*

Ze względu na pogłębiający się kryzys zbrojny i niestabilną sytuację wewnętrzną w państwach Bliskiego Wschodu i Afryki Wschodniej liczba osób poszukujących ochrony międzynarodowej w Europie w ostatnim czasie gwałtownie wzrosła. Należy zakładać, że napływ do Europy osób starających się o azyl pozostanie na wysokim poziomie także w bieżącym roku.

Szczególnie liczną grupę uchodźców przekraczających granicę Europy stanowią małe dzieci. Według szacunków UNHCR w 2015 roku do Europy przez Morze Śródziemne przybyło ponad 1 milion uchodźców, z których 25 % to dzieci. Według danych Eurostatu, w 2015 roku 363 890 dzieci ubiegało się o azyl w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej, co stanowi 29 % wszystkich osób starających się o ochronę międzynarodową. Liczba dzieci bez opieki także dramatycznie wzrosła – w 2014 roku o azyl w Unii

26 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

Europejskiej ubiegało się 23 150 dzieci. W 2015 roku w samej Szwecji azylu szukało ponad 35 000 dzieci bez opieki.

Zgromadzone w raporcie dane wskazują, że bezpieczeństwo dzieci znajdujących się „w drodze” na terenie Europy jest zagrożone pod wieloma względami. Dzieci te mogą paść ofiarą handlu ludźmi, zagrożone są przemocą, chorobami, niebezpieczeństwem, oddzieleniem od rodziny, a nawet śmiercią. Również po dotarciu do państwa docelowego, małoletni narażeni są na różne niebezpieczeństwa takie jak przedłużający się pobyt w detencji, brak pomocy prawnej, trudności w dostępie do edukacji, problem z realizacją prawa do opieki zdrowotnej, a zwłaszcza wsparcia psychologicznego.

Celem członków ENOC, jako niezależnych krajowych Rzeczników Praw Dziecka, jest ochrona podstawowych praw dzieci w Europie. Należy zauważyć, że „dzieci w drodze” to przede wszystkim dzieci. Każde Państwo Europejskie ratyfikowało Konwencję ONZ o Prawach Dziecka i podjęło tym samym zobowiązanie do ochrony praw wszystkich dzieci przebywających na ich terytoriach, bez względu na ich narodowość czy status prawny. Konwencja określa podstawowe prawa dla wszystkich dzieci na terytorium państwa sygnariusza, i wszystkie te prawa dotyczą także „dzieci w drodze”.

Mając świadomość rozmiaru obecnego kryzysu migracyjnego, Europejska Sieć Rzeczników Praw Dziecka ENOC powołała Grupę Roboczą ds. „Dzieci w Drodze”. Grupa ta monitoruje przestrzeganie praw dzieci podróżujących po Europie, działając w imieniu 41 europejskich rzeczników praw dziecka. Do jej zadań należy prowadzenie badań mających na celu rozpoznanie największych zagrożeń i problemów związanych z dostępem podróżujących dzieci do ich praw. Niniejszy raport stanowi owoc tego wspólnego badania. Raport skupia się na sytuacji dwóch grup dzieci poszukującej międzynarodowej ochrony w Europie: tych, które wciąż podróżują do i po Europie oraz tych, które dopiero co dotarły do swego miejsca przeznaczenia.

Wyrażam nadzieję, że niniejszy raport okaże się pomocny w pracach Rządu.

Z wyrazami szacunku
Marek Piłchucki

Do wiadomości:

Pan dr Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich